

UCHWAŁA NR XX/102/2026
MŁODZIEŻOWEJ RADY MIASTA GDAŃSKA
z dnia 25 marca 2026 roku

w sprawie opinii młodzieżowej Rady Miasta Gdańska na temat ustawy UD222

Na podstawie § 8 ust. 4 i § 9 ust. 4 Statutu Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska stanowiącego załącznik do Uchwały nr XI/177/11 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska (DZ. Urz. Woj. Pom. z 2011 Nr 87 poz. 1792, z 2015 r. poz. 2878, z 2015 r. poz. 3142, z 2017 r. poz. 3971, z 2019 r. poz. 4307, z 2021 poz. 4665) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska wyraża pozytywną opinię wobec obecnego projektu ustawy UD222.

§ 2.

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska wskazuje, że projekt ustawy po przeprowadzonych konsultacjach społecznych stanowi spójne i kompleksowe rozwiązanie w zakresie praw i obowiązków uczniów oraz nie dostrzega istotnych wad wymagających zmian.

§ 3.

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska wyraża wolę dalszego zaangażowania w proces wdrażania rozwiązań przewidzianych w ustawie oraz deklaruje gotowość do udziału w dialogu z właściwymi instytucjami publicznymi w tym zakresie.

§ 4.

Uzasadnienie uchwały stanowi załącznik do uchwały.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska**

/-/Szymon Ciszek

Uzasadnienie uchwały w sprawie opinii młodzieżowej Rady Miasta Gdańska na temat ustawy UD222

Na podstawie § 8 ust. 4 i § 9 ust. 6 Statutu Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska stanowiącego załącznik do Uchwały nr XI/177/11 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Gdańska (DZ. Urz. Woj. Pom. z 2011 Nr 87 poz. 1792, z 2015 r. poz. 2878, z 2015 r. poz. 3142, z 2017 r. poz. 3971, z 2019 r. poz. 4307, z 2021 poz. 4665)

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska, po zapoznaniu się z aktualną wersją projektu ustawy UD222, obejmującego zmiany w zakresie prawa oświatowego, w szczególności dotyczące praw i obowiązków ucznia oraz systemu ich ochrony, wyraża pozytywną ocenę kierunku i zakresu proponowanych rozwiązań.

Projekt ustawy stanowi odpowiedź na wieloletni problem braku jednolitego i czytelnego uregulowania praw ucznia w polskim systemie edukacji. Dotychczas przepisy w tym zakresie były rozproszone w różnych aktach prawnych oraz statutach szkół, co utrudniało ich zrozumienie i stosowanie, szczególnie przez samych uczniów. Wprowadzenie katalogu praw i obowiązków ucznia na poziomie ustawowym należy ocenić jako działanie porządkujące i zwiększające przejrzystość systemu .

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska pozytywnie ocenia również wprowadzenie jasnego katalogu działań wychowawczych oraz kar, wraz z określeniem procedur ich stosowania. Rozwiązanie to sprzyja zwiększeniu transparentności działań podejmowanych przez szkoły oraz ogranicza ryzyko arbitralności decyzji. W konsekwencji przyczynia się to do wzmocnienia poczucia sprawiedliwości wśród uczniów oraz budowania zaufania do instytucji szkoły.

Szczególnie istotnym elementem projektu jest powołanie systemu rzeczników praw uczniowskich - na poziomie krajowym, wojewódzkim, samorządowym oraz szkolnym. Rozwiązanie to tworzy realny mechanizm ochrony praw ucznia oraz zapewnia możliwość skutecznego reagowania w sytuacjach naruszeń. Jednocześnie powiązanie funkcji szkolnego rzecznika z opiekunem samorządu uczniowskiego wzmacnia rolę samorządności uczniowskiej i zwiększa udział młodzieży w procesach decyzyjnych.

Młodzieżowa Rada zwraca szczególną uwagę na rolę Katarzyny Gęby. Rada docenia jej konsekwentne zaangażowanie w promocję i ochronę praw uczniów oraz podejmowane działania edukacyjne i interwencyjne, a także koordynację sieci szkolnych rzeczników - inicjatywy te, wdrożone w Gdańsku, zwiększyły dostępność wsparcia dla uczniów i wzmocniły mechanizmy nadzoru nad przestrzeganiem praw uczniowskich.

Młodzieżowa Rada zauważa, że dzięki podejmowanym przez nią interwencjom i modelom działania szkoły nie pozostają bez reakcji na zgłoszenia naruszeń praw uczniowskich; praktyczne rozwiązania (między innymi działania na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz pilotażowe modele komunikacji przy zgłoszeniach) pokazują, że funkcja rzecznika daje realne narzędzia ochrony i wsparcia.

W związku z powyższym Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska uważa, że wprowadzenie systemu rzeczników praw uczniowskich przewidzianego w projekcie UD222 może znacząco przyczynić się do poprawy funkcjonowania polskiej szkoły - poprzez wzmocnienie ochrony praw uczniów, uporządkowanie procedur oraz zwiększenie odpowiedzialności instytucji szkolnych.

Młodzieżowa Rada zauważa, że projekt ustawy wzmacnia również zasadę domniemania niewinności ucznia poprzez uporządkowanie procedur oraz określenie zasad odpowiedzialności. Jasne określenie trybu postępowania w sytuacjach problemowych sprzyja ochronie praw ucznia oraz zapewnia bardziej sprawiedliwe traktowanie wszystkich członków społeczności szkolnej.

Pozytywnie oceniane jest także wprowadzenie pojęcia „społeczności szkolnej”, które podkreśla partnerski charakter relacji pomiędzy uczniami, nauczycielami oraz innymi uczestnikami życia szkoły. Rozwiązanie to wpisuje się w nowoczesne podejście do edukacji, oparte na dialogu i współpracy.

Młodzieżowa Rada zwraca uwagę, że projekt ustawy był przedmiotem szerokich konsultacji społecznych, w ramach których zgłoszono liczne uwagi przez uczniów, nauczycieli, organizacje społeczne oraz instytucje publiczne. Uwzględnienie tych głosów w aktualnej wersji projektu świadczy o otwartości procesu legislacyjnego oraz zwiększa społeczną akceptację proponowanych rozwiązań .

Warto podkreślić, że kierunek zmian przewidzianych w projekcie ustawy został pozytywnie oceniony również przez organizacje działające na rzecz praw dziecka, które wskazują na jego potencjał w zakresie wzmocnienia ochrony praw uczniów oraz ujednolicenia standardów w szkołach .

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska dokonuje oceny, że proponowane rozwiązania przyczynią się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa uczniów, poprawy jakości relacji w szkołach oraz wzmocnienia pozycji ucznia jako podmiotu praw i obowiązków. Wprowadzenie przejrzystych regulacji oraz instytucjonalnych mechanizmów ochrony praw ucznia stanowi istotny krok w kierunku budowy nowoczesnego i sprawiedliwego systemu edukacji.

Młodzieżowa Rada nie dostrzega w obecnej wersji projektu rozwiązań, które mogłyby w istotny sposób negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie szkół lub sytuację uczniów. Przeciwnie - projekt odpowiada na realne potrzeby zgłaszane przez środowiska uczniowskie i stanowi długo oczekiwaną zmianę systemową.

Podsumowując, projekt ustawy UD222 należy ocenić jako kompleksowy, przemyślany i potrzebny. Wprowadza on rozwiązania wzmacniające ochronę praw ucznia, porządkujące system edukacyjny oraz zwiększające przejrzystość i sprawiedliwość funkcjonowania szkół. W związku z powyższym Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska w pełni popiera jego przyjęcie w obecnym kształcie.

Autor: Gabriel Klonowski, Szymon Ciszek